

## **Узагальнення практики Вугледарського міського суду Донецької області з проблемних питань судового розгляду справ про адміністративні правопорушення у період 2017 – 2018 років.**

Вугледарським міським судом Донецької області вивчено та узагальнено практику проблемних питань, які виникають при розгляді справ про адміністративні правопорушення, які надійшли до суду за 2017-2018 роки.

Підстави і порядок адміністративного провадження у справах про адміністративні правопорушення визначаються кодексом України про адміністративні правопорушення.

Відповідно до статті 213 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі -КУпАП) справи про адміністративні правопорушення розглядаються, зокрема, районними, районними у місті, міськими чи міськрайонними судами (суддями), вичерпний перелік справ про адміністративні правопорушення, розгляд яких покладено на суддів районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів, визначений у статті 221 КУпАП.

Завданнями судді при розгляді справи про адміністративне правопорушення є: своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності (стаття 245 КУпАП).

Розгляд справи про адміністративне правопорушення здійснюється на засадах рівності перед законом і органом (посадовою особою), який розглядає справу, всіх громадян незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мови та інших обставин.

### **1. Загальні статистичні дані.**

Так, протягом 2017-2018 року до Вугледарського міського суду Донецької області надійшло 273 протоколи про адміністративні правопорушення з доданими до них документами та доказами, зокрема, за 2017 рік до суду надійшло 133 адміністративні протоколи, а за 2018 рік – 140 протоколів.

З вищезазначеної загальної кількості адміністративних матеріалів, які надійшли до суду за період 2017-2018 роки:

- 109 протоколів про адміністративні правопорушення було повернено до уповноважених суб'єктів на складання даних адміністративних матеріалів для дооформлення, розгляду за підвідомчістю чи для визначення підсудності;
- 40 справ про адміністративні правопорушення закрито;
- 4 адміністративні матеріали передано до інших судів за підсудністю;
- 120 протоколів про адміністративні правопорушення розглянуто з накладенням на правопорушника адміністративного стягнення.

За 2017-2018 роки відсоток справ, які було розглянуто Вугледарським міським судом Донецької області з визнанням особи, відносно якої складено адміністративний матеріал, винною та накладення на останню адміністративного стягнення становить 43,95 %.

Під час проведення узагальнення Вугледарським міським судом Донецької області було встановлено, що за період роботи суду у 2017-2018 роках постановами суду на правопорушників було накладено такі види адміністративних стягнень:

- штраф (застосовано до 88 правопорушників);
- громадські роботи (застосовано до 18 правопорушників);
- позбавлення права керування транспортними засобами (застосовано до 12 правопорушників);
- виправні роботи (застосовано до 2 правопорушників);
- суспільно корисні роботи (застосовано до 2 правопорушників);
- адміністративний арешт (застосовано до 2 правопорушників);
- арешт з утриманням на гауптвахті (застосовано до 1 правопорушника).

Окрім того, до трьох правопорушників, які на час розгляду адміністративних матеріалів, були неповнолітніми, судом, у відповідності до вимог п. 2 ч. 1 ст. 24-1 КУпАП, було застосовано до останніх заходи впливу у виді попередження.

За результатами розгляду у продовж 2017-2018 року постановами суддів Вугледарського міського суду Донецької області з правопорушників стягнуто в дохід держави суму штрафів у розмірі 146608,00 гривень, з яких 47158,00 гривень – стягнуто за 2017 рік та 99450,00 гривень – за 2018 рік.

## **2. Строки надходження протоколів про адміністративні правопорушення до суду та їх розгляду.**

Строки накладення адміністративних стягнень за адміністративні правопорушення, встановлені ст. 38 КУпАП, якою передбачено, що адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через три місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - не пізніше як через три місяці з дня його виявлення.

Відповідно до ч. 3 ст. 38 КУпАП адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, а також правопорушень, передбачених статтями 164-14, 212-16, 212-23 цього Кодексу, може бути накладено протягом трьох місяців з дня його виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення.

Отже, для обчислення строків накладення адміністративного стягнення за вчинення адміністративного правопорушення слід чітко встановити як час вчинення правопорушення, так і час його виявлення.

Частиною 4 ст. 38 КУпАП встановлено, що у разі закриття кримінального провадження, але за наявності в діях порушника ознак адміністративного правопорушення, адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через місяць з дня прийняття рішення про закриття кримінального провадження.

Проаналізувавши судові справи про адміністративні правопорушення, необхідно зазначити, що до Вугледарського міського суду Донецької області за 2017-2018 роки від Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області та Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області надійшло:

- 7 адміністративних протоколів після спливу тримісячного строку, протягом якого на правопорушника може бути накладено адміністративне стягнення;

- 1 адміністративний матеріал – за 1 день до закінчення тримісячного строку, протягом якого на правопорушника може бути накладено адміністративне стягнення;

- 1 адміністративний протокол – за 5 днів до закінчення тримісячного строку, протягом якого на правопорушника може бути накладено адміністративне стягнення;

- 1 адміністративний матеріал – за тиждень до закінчення тримісячного строку, протягом якого на правопорушника може бути накладено адміністративне стягнення.

Внаслідок надіслання органами Національної поліції до суду адміністративних матеріалів після спливу строків накладення адміністративного стягнення, передбачених ст. 38 КУпАП призводить до закриття провадження в справі, у відповідності до п. 7 ч. 1 ст. 247 КУпАП, а отже і дозволяє правопорушнику уникнути відповідальності за скоєне правопорушення.

Окрім того, від Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області 30.01.2017 року надійшов адміністративний матеріал за єдиним унікальним номером 223/64/17 з порушенням місячного строку накладення на правопорушника адміністративного стягнення, передбаченого ч. 4 ст. 38 КУпАП.

Так, вищезазначений адміністративний матеріал про притягнення правопорушника до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 44 КУпАП надійшов до суду 30.01.2017 року, однак враховуючи, що постанову про закриття кримінального провадження відносно правопорушника за даним фактом було винесено 28.12.2016 року, а строк накладення адміністративного стягнення закінчився 28.01.2017 року, тобто до надходження відповідного адміністративного матеріалу до суду, суддя Вугледарського міського суду Донецької області постановою від 13.02.2017 року закриття дану справу про адміністративне правопорушення у зв'язку з закінченням строку накладення адміністративного стягнення на підставі п. 7 ч. 1 ст. 247 КУпАП.

Однак, за результатами проведеного узагальнення виявлено поодинокі випадки, коли постановами судді Вугледарського міського суду Донецької області було закрито справу про адміністративне правопорушення у зв'язку з закінчення строку накладення адміністративного стягнення, який спливає за час перебування справи в суді, а також накладено на особу правопорушника за ч. 1 ст. 190 КУпАП адміністративне стягнення у вигляді штрафу без конфіскації зброї, після закінчення тримісячного строку, передбаченого ст. 38 КУпАП.

Так, до Вугледарського міського суду Донецької області 26.01.2018 року від Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області надійшов адміністративний прокол за ч. 2 ст. 184 КУпАП, який було складено 10.01.2018 року, а зазначене в протоколі адміністративне правопорушення вчинене – 05.01.2018 року, однак даний адміністративний матеріал за єдиним унікальним номером 223/40/18 було розглянуто суддею лише 10.04.2018 року та у зв'язку з закінченням строку накладення адміністративного стягнення, передбаченого ст. 38 КУпАП, справу закрито на підставі п. 7 ч. 1 ст. 247 КУпАП.

Окрім того, до Вугледарського міського суду Донецької 31.01.2018 року надійшов адміністративний матеріал за ч. 1 ст. 190 КУпАП (єдиний унікальний номер 223/49/18), який було складено працівниками Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області 15.01.2018 року, однак не дивлячись на те, що на час розгляду даного адміністративного протоколу – 17.04.2018 року спливає тримісячний строк накладення адміністративного стягнення, передбачений ст. 38 КУпАП, суддя визнав правопорушника винним у вчиненні адміністративного правопорушення та притягнув до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 190 КУпАП з накладенням адміністративного стягнення у вигляді штрафу в розмірі 7 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян без конфіскації зброї.

### **3. Визначення територіальної підсудності та підвідомчості справ про адміністративні правопорушення.**

Отримавши протокол про адміністративне правопорушення, суд в порядку підготовки справи до розгляду повинен вирішити питання, перелічені у ст. 278 КУпАП, а саме,

- чи належить до його компетенції розгляд даної справи;
- чи правильно складено протокол та інші матеріали справи про адміністративне правопорушення;
- чи сповіщено осіб, які беруть участь у розгляді справи, про час і місце її розгляду;
- чи витребувано необхідні додаткові матеріали;
- чи підлягають задоволенню клопотання особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілого, їх законних представників і адвоката.

Так, суд повинен з'ясувати чи належить до його компетенції розгляд даної справи, а саме чи належить даний адміністративний матеріал до територіальної підсудності даному суду за правилами ст. 276 КУпАП.

Згідно ч. 1 ст. 276 КУпАП за загальним правилом справа про адміністративне правопорушення розглядається за місцем його вчинення.

Частиною 2 статті 276 КУпАП визначено, що справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. ст. 80, 81, 121 – 126, 127-1 – 129, ч. ч. 1, 2, 3, 4 ст. 130 і ст. 139 (коли правопорушення вчинено водієм) цього Кодексу, можуть також розглядатися за місцем обліку транспортних засобів або за місцем проживання порушників.

Справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. ст. 177 і 178 КУпАП, розглядаються за місцем їх вчинення або за місцем проживання порушника.

Справи про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, розглядаються за місцем оброблення та обліку таких правопорушень.

Справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. ст. 203, 203-1, 204-1, 204-2 і 204-4 КУпАП, розглядаються за місцем їх виявлення.

Окрім того, суддя, отримавши адміністративний матеріал, має перевірити чи належить він до підвідомчості саме судді районного, районного у місті, міського чи міськрайонного

судів, оскільки стаття 221 КУпАП визначає виключний перелік справ про адміністративні правопорушення, які розглядаються суддями зазначених судів.

За результатами проведення даного узагальнення Вугледарським міським судом Донецької області було встановлено, що за період роботи суду у 2017-2018 роках постановами суду:

- 4 справи про адміністративні правопорушення було передано для розгляду за підсудністю до інших судів;

- 3 справи повернуто до Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області для розгляду за підвідомчістю;

- 1 справа про адміністративне правопорушення повернута до Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області для визначення підсудності, відповідно до ст. 276 КУпАП.

Так, постановою судді Вугледарського міського суду Донецької області від 30.03.2018 року, справу про адміністративне правопорушення за єдиним унікальним номером 223/139/18 передано за підсудністю до Мар'їнського районного суду Донецької області на підставі ч. 2 ст. 276 КУпАП, у зв'язку з тим, що з протоколу про адміністративне правопорушення правопорушник проживає за адресою, що належить до територіальної підсудності Мар'їнського районного суду Донецької області, а встановити місцем обліку транспортного засобу на якому було вчинено адміністративне правопорушення, за наявними в адміністративному матеріалі доказами та документами виявилось неможливим.

Постановами Вугледарського міського суду Донецької області у справах про адміністративні правопорушення за єдиними унікальними номерами 223/16/18 та 223/205/18 адміністративні матеріали про притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності повернуто начальнику Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області для розгляду за підвідомчістю, у зв'язку з тим, що особи, відносно яких складено протоколи про адміністративні правопорушення, вчинили правопорушення, передбачені ст. ст. 180, 183 КУпАП, які згідно статті 221 КУпАП районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді) не розглядають, а у відповідності до ч. 1 ст. 222 КУпАП розглядаються органами Національної поліції.

Окрім того, суддею Вугледарського міського суду Донецької області 13.10.2017 року винесено постанову у справі за єдиним унікальним номером 223/691/17 про повернення адміністративного матеріалу про притягнення до адміністративної відповідальності правопорушника за ст. 124 КУпАП до Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області для визначення підсудності, відповідно до ст. 276 КУпАП, оскільки за адресою місця проживання, зазначеною у протоколі про адміністративне правопорушення, правопорушник не зареєстрований та фактично не мешкає, останній зареєстрований за адресою у місті Донецьку Донецької області, яке на теперішній час є тимчасово окупованою територією України, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, а адміністративне правопорушення вчинене на території Нікольського району Донецької області.

#### **4. Вимоги до складання протоколу про адміністративне правопорушення та повернення протоколу для доопрацювання.**

Однакові вимоги до складання протоколів, забезпечення процедури розгляду судових справ є своєрідною гарантією забезпечення прав та/або охоронюваних законом інтересів громадян.

Суддями в обов'язковому порядку перевіряються матеріали справ про адміністративні правопорушення на їх відповідність вимогам закону, в тому числі статтям 254, 256 КУпАП, Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України №1376 від 06.11.2015 року.

Недотримання вимог при складанні протоколу про адміністративне правопорушення призводить до вимушеної тяганини з розглядом справи, а іноді й до спливу строків притягнення до адміністративної відповідальності, що в свою чергу негативно впливає на зміцнення законності та запобігання правопорушенням.

Протокол про адміністративні правопорушення повинен відповідати вимогам ст. 256 КУпАП, а саме в протоколі мають бути зазначені:

- дата і місце його складення;
- посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол;
- відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності (у разі її виявлення);
- місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення;
- нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення;
- прізвища, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є;
- пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності;
- інші відомості, необхідні для вирішення справи;
- якщо правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду, про це також зазначається в протоколі.

Протокол про адміністративне правопорушення підписується особою, яка його склала, і особою, яка притягається до адміністративної відповідальності; при наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписано також і цими особами.

У разі відмови особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, від підписання протоколу, в ньому робиться запис про це. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви свого відмовлення від його підписання.

При складенні протоколу особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються його права і обов'язки, передбачені статтею 268 КУпАП, про що робиться відмітка у протоколі.

Як зазначалось раніше, 109 адміністративних матеріалів у період за 2017 -2018 роки повернуто судом, за різних підстав, до повноважних суб'єктів складання адміністративних протоколів, що становить 39,92 % від усіх адміністративних матеріалів, які надійшли до Вугледарського міського суду Донецької області за зазначений період.

Так, для належного дооформлення у відповідності до вимог статті 256 КУпАП до органів Національної поліції було повернуто 65 адміністративних матеріалів, а саме:

- 58 адміністративних протоколів повернуто до Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області;
- 6 протоколів повернуто до Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області;
- 1 адміністративний протокол повернуто до Мар'їнського ВП Волноваського ВП ГУПН в Донецькій області.

Постановами Вугледарського міського суду Донецької області впродовж 2017-2018 років було повернуто для дооформлення протоколи про адміністративні правопорушення до повноважних суб'єктів складання даних протоколів, за таких підстав:

- в протоколі відсутні прізвища, адреси свідків (зазначена підстава повернення протоколу міститься у **56 постановвах суду**);
- до протоколу про адміністративне правопорушення не додано копії документу, що посвідчує особу правопорушника (дана підстава повернення протоколу визначена у **41 постанові суду**);
- не забезпечено явку правопорушника в судове засідання для розгляду адміністративного матеріалу, який у відповідності до ст. 277 КУпАП, розглядається у протязом однієї доби/трьох діб (зазначена підстава повернення протоколу міститься у **29 постановвах суду**);
- не зазначено прізвища, адреси потерпілих (дана підстава повернення протоколу зазначена у **28 постановвах суду**);
- не зазначено чи заподіяно матеріальну шкоду вчиненим адміністративним правопорушенням (така підстава повернення протоколу міститься у **23 постановвах суду**);
- адміністративний матеріал не містить пояснень правопорушника щодо вчиненого правопорушення, або відомостей, що останній відмовився від надання таких пояснень (зазначена підстава повернення протоколу міститься у **21 постанові суду**);

- особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, при складенні протоколу не роз'яснено його права і обов'язки, передбачені статтею 268 КУпАП (дана підстава повернення протоколу зазначена у **19 постановвах суду**);
- в протоколі не зазначено дату виявлення адміністративного правопорушення (така підстава повернення протоколу міститься у **18 постановвах суду**);
- адміністративний матеріал не містить належних та допустимих доказів, що підтверджують повторне, протягом року, притягнення особи, відносно якого складено адміністративний матеріал, до адміністративної відповідальності за відповідне адміністративне правопорушення (зазначена підстава повернення протоколу міститься у **11 постановвах суду**);
- адміністративний матеріал не містить пояснень свідків вчинення адміністративного правопорушення (дана підстава повернення протоколу зазначена у **10 постановвах суду**);
- не зазначено місце проживання особи, відносно якої складено адміністративний протокол (така підстава повернення протоколу міститься у **9 постановвах суду**);
- в протоколі про адміністративне правопорушення не зазначено час вчинення адміністративного правопорушення (зазначена підстава повернення протоколу міститься у **7 постановвах суду**);
- не зазначено правову кваліфікацію вчиненого адміністративного правопорушення (така підстава повернення протоколу міститься у **5 постановвах суду**);
- до протоколу про адміністративне правопорушення не додано акт вилучення предметів/речей (дана підстава повернення протоколу зазначена у **3 постановвах суду**);
- не визначено суть адміністративного правопорушення, які саме дії було вчинено правопорушником (зазначена підстава повернення протоколу міститься у **3 постановвах суду**);
- адміністративний матеріал не містить постанови про закриття кримінального провадження відносно правопорушника, у зв'язку з відсутністю в його діях складу злочину, однак за наявності в його діях ознак адміністративного правопорушення (дана підстава повернення протоколу зазначена у **2 постановвах суду**);
- в протоколі про адміністративне правопорушення не зазначено норму спеціальну закону, що передбачає заборону здійснення певного виду діяльності (така підстава повернення протоколу міститься у **2 постановвах суду**);
- в протоколі про адміністративне правопорушення не зазначено прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол (зазначена підстава повернення протоколу міститься у **2 постановвах суду**).

Більше того, протягом 2017-2018 років до Вугледарського міського суду Донецької області повторно надійшли 7 протоколів про адміністративні правопорушення без усунення недоліків, раніше визначених постановами суду, що свідчить про невиконання та/або неналежне виконання судових рішень повноважними суб'єктами на складання адміністративних протоколів.

Так, постановою Вугледарського міського суду Донецької області від 12.03.2018 року у справі за єдиним унікальним номером 223/87/18 адміністративний матеріал за ч. 2 ст. 187 КУпАП повторно повернуто для дооформлення до Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області, у зв'язку з тим, що постановою Вугледарського міського суду Донецької області від 07.02.2018 року даний адміністративний матеріал вже було повернуто до Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області, у зв'язку з виявленням недоліків, що перешкоджають та унеможливають об'єктивний розгляд справи, а саме, не наданням суду доказу, що особа, відносно якої складено адміністративний протокол протягом року вже піддавалась адміністративному стягненню за адміністративне правопорушення передбачене ст. 187 КУпАП, оскільки диспозиція ч. 2 ст. 187 КУпАП передбачає, порушення правил адміністративного нагляду особами, щодо яких встановлено такий нагляд, якщо вони вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення. Однак, при повторному направленні до суду матеріалів про адміністративне правопорушення, вище зазначені недоліки усунуто не було, постанову суду про притягнення протягом року правопорушника до адміністративної відповідальності за ст. 187 КУпАП не додано.

Постанови суду про повернення адміністративних матеріалів для дооформлення протягом 2017-2018 років не оскаржувались та за змістом рішення Конституційного Суду України №2-рп /2015 від 31.03.2015 року та статей 284, 294 КУпАП оскарженню не підлягають.

#### **5. Підстави закриття справ про адміністративні правопорушення.**

За результатами розгляду справи про адміністративні правопорушення, однією з постанов, яку має право винести суд, є постанова про закриття справи (стаття 284 КУпАП).

Частиною 2 статті 284 КУпАП встановлено, що постанова про закриття справи вноситься також при оголошенні усного зауваження, передачі матеріалів на розгляд громадської організації чи трудового колективу або передачі їх прокурору, органу досудового розслідування, а також при наявності обставин, передбачених статтею 247 КУпАП.

Згідно статті 247 КУпАП провадження в справі про адміністративне правопорушення не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю за таких обставин:

- відсутність події і складу адміністративного правопорушення;
- недосягнення особою на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку;
- неосудність особи, яка вчинила протиправну дію чи бездіяльність;
- вчинення дії особою в стані крайньої необхідності або необхідної оборони;
- видання акта амністії, якщо він усуває застосування адміністративного стягнення;
- скасування акта, який встановлює адміністративну відповідальність;
- закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків, передбачених статтею 38 КУпАП;
- наявність по тому самому факту щодо особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, постанови компетентного органу (посадової особи) про накладення адміністративного стягнення, або нескасованої постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення, а також повідомлення про підозру особі у кримінальному провадженні по даному факту;
- смерть особи, щодо якої було розпочато провадження в справі.

За результатами проведеного узагальнення Вугледарським міським судом Донецької області було встановлено, що за період роботи суду у 2017-2018 роках постановами суду було закрито справи про адміністративні правопорушення у зв'язку з:

- відсутністю складу адміністративного правопорушення КУпАП (дана підстава закриття справи про адміністративне правопорушення зазначена у **20 постановках суду**);
- закінченням строку накладення адміністративного стягнення, передбаченого ст. 38 КУпАП (зазначена підстава закриття справи про адміністративне правопорушення визначена у **16 постановках суду**);
- не доведенням та не встановленням вини особи, відносно якої складено протокол про адміністративне правопорушення, у вчиненні інкримінованого адміністративного правопорушення (така підстава закриття справи про адміністративне правопорушення зазначена у **16 постановках суду**);
- відсутністю у діях особи, відносно якої складено протокол про адміністративне правопорушення, об'єктивної сторони інкримінованого адміністративного правопорушення (дана підстава закриття справи про адміністративне правопорушення зазначена у **13 постановках суду**);
- малозначністю вчиненого правопорушенням діяння та оголошенням усного зауваження (зазначена підстава закриття справи про адміністративне правопорушення визначена у **3 постановках суду**);
- не визначенням суб'єкта вчинення адміністративного правопорушення (така підстава закриття справи про адміністративне правопорушення зазначена у **1 постанові суду**);
- відсутністю події та складу адміністративного правопорушення (дана підстава закриття справи про адміністративне правопорушення зазначена у **1 постанові суду**).

Постановою Вугледарського міського суду Донецької області від 12.10.2018 року закрито справу про адміністративне правопорушення за частиною 1 статті 130 Кодексу України про адміністративне правопорушення за єдиним унікальним номером 223/688/18, у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення.

Так, в судовому засіданні було встановлено, що з протоколу про адміністративне правопорушення не вбачається, що особа, відносно якої складено даний адміністративний матеріал, відмовилась від проходження медичного обстеження на стан алкогольного сп'яніння, чи була доставлена до лікарні для медичного огляду з метою встановлення наявності або відсутності стану алкогольного сп'яніння у останньої.

При цьому, в доданих до даного протоколу про адміністративне правопорушення матеріалах відсутній висновок медичної установи щодо результатів медичного огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, який в розумінні Наказу Міністерства Внутрішніх справ України та Міністерства охорони здоров'я України №1452/735 від 09.11.2015 року, є єдиним належним та допустимим доказом підтвердження наявності у особи стану алкогольного сп'яніння. Натомість, суду був наданий Протокол медичного огляду встановлення факту вживання психотропної речовини та стану сп'яніння за Формою 129/0, затвердженою наказом МОЗ України №302 від 27.12.1999 року, який не може бути визнано судом належним та допустимим доказом наявності у особи стану алкогольного сп'яніння, оскільки на час складання даного протоколу як зазначений наказ, так і Форма втратили чинність, і не відповідають вимогами діючого законодавства щодо порядку виявлення та встановлення у особи стану алкогольного сп'яніння.

Тому, враховуючи, що об'єктивну сторону правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 130 КУпАП, складає керування транспортним засобом, зокрема, у стані алкогольного сп'яніння, а з матеріалів справи не вбачається чи перебувала на час складання протоколу про адміністративне правопорушення особа у такому стані, суд прийшов до висновку, що в діях особи, відносно якої складено протокол про адміністративне правопорушення, відсутня об'єктивна сторона адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 130 КУпАП, а як наслідок відсутній і склад адміністративного правопорушення.

Направлення органами Національної поліції адміністративних протоколів з доданими до них Протоколами медичного огляду встановлення факту вживання психотропної речовини та стану сп'яніння за Формою 129/0, затвердженою наказом МОЗ України №302 від 27.12.1999 року, які втратили чинність і не відповідають вимогами діючого законодавства, є систематичним.

Постановою Вугледарського міського суду Донецької області від 03.12.2018 року закрито справу №223/882/18 про адміністративне правопорушення за частиною 1 ст. 130 КУпАП у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення.

Судом встановлено, що зі змісту положень статті 130 вбачається, що об'єктивну сторону даного правопорушення складає саме відмова особи, яка керує транспортним засобом, від проходження огляду на стан наркотичного сп'яніння, а згідно з п.27 Постанови Пленуму Верховного суду України №14 від 23.12.2005 року «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті» керуванням транспортним засобом є саме виконання функцій водія під час руху транспортного засобу.

Однак, враховуючи, що у суду була відсутня можливість встановити чи дійсно особа, відносно якої складено протокол про адміністративне правопорушення, керувала транспортним засобом на час звернення до неї працівників поліції, оскільки адміністративні матеріали та письмові покази свідків, не містять зазначеної інформації, а свідки були присутніми виключно під час складання адміністративного протоколу, що в свою чергу виключає таку ознаку об'єктивної сторони адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 130 КУпАП, як керування транспортним засобом. Тому, суд прийшов до висновку, що в діях особи відсутні об'єктивна сторона адміністративного



правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 130 КУпАП, та склад даного адміністративного правопорушення.

Окрім того, постановою Вугледарського міського суду Донецької області від 09.03.2018 року закрито справу № 223/38/18 про адміністративне правопорушення за ч. 1 ст. 197 КУпАП, особу, відносно якої складено даний адміністративний матеріал, звільнено від адміністративної відповідальності за малозначністю, обмежившись усним зауваженням.

В судовому засіданні встановлено, що особа, відносно якої складено протокол про адміністративне правопорушення, проживала більше ніж три місяці без реєстрації місця проживання, отже винна у вчиненні адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачено ч. 1 ст. 197 КУпАП, однак враховуючи особу правопорушника, який вперше вчинив адміністративне правопорушення, визнав свою вину, приймаючи до уваги, що останній все ж таки звернувся до відділу державної реєстрації з заявою про реєстрацію місця проживання, суд прийшов до висновку про малозначність вчиненого правопорушення та застосував до правопорушника положення статті 22 КУпАП та звільнив від адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 197 КУпАП, обмежившись усним зауваженням.

#### **6. Висновки.**

Підсумовуючи вищевикладене, можна дійти висновку, що загалом судді Вугледарського міського суду Донецької області у 2017-2018 роках при розгляді справ про адміністративні правопорушення дотримуються норм матеріального та процесуального права. Призначаючи адміністративне стягнення, у кожному конкретному випадку судом дотримані вимоги Кодексу України про адміністративні правопорушення, враховані ступінь тяжкості вчиненого правопорушення, дані про особу правопорушника та обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність правопорушника, та як наслідок застосовано адміністративне стягнення, яке є необхідним і достатнім для виправлення правопорушника та попередження вчинення ним нових порушень.

Однак, під час здійснення узагальнення були виявлені поодинокі випадки надіслання до суду адміністративних матеріалів після спливу строків накладення адміністративного стягнення, передбачених ст. 38 КУпАП, що призводить до закриття провадження в справі і дозволяє правопорушнику уникнути відповідальності за скоєне правопорушення. А також, закриття справи про адміністративне правопорушення у зв'язку з закінчення строку накладення адміністративного стягнення, який вплив за час перебування справи в суді, та накладення на особу правопорушника адміністративного стягнення після закінчення тримісячного строку, передбаченого ст. 38 КУпАП.

З огляду на викладене, є доцільним надати працівникам апарату суду та суддям Вугледарського міського суду Донецької області такі рекомендації:

- отримавши протокол про адміністративне правопорушення, суд повинен з'ясувати чи належить до його компетенції розгляд даної справи, а саме чи належить даний адміністративний матеріал до територіальної підсудності даному суду за правилами ст. 276 КУпАП, та чи належить він до підвідомчості саме судді районного, районного у місті, міського чи міськрайонного судів, у відповідності до ст. 221 КУпАП;

- неухильно дотримуватись положень ст. 38 КУпАП щодо строків накладення на правопорушника адміністративного стягнення, слідкувати за їх перебігом та визначати час спливу зазначених строків;

- періодично проводити аналізи причин повернення адміністративних матеріалів та закриття провадження в справах про адміністративні правопорушення, які в подальшому обговорювати на оперативних нарадах, а за наслідками проведених узагальнень до органів, уповноважених складати протоколи про адміністративні правопорушення, надсилати відповідні листи з пропозиціями щодо покращення якості роботи та співпраці.

Суддя Вугледарського  
міського суду Донецької області

Андрюхіна

Дочинець С.І.